NORAKSTS
Lieta Nr.A42795009
A00510-11/7

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2011.gada 4.martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Juškeviča

piedaloties atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes Rīgas pašvaldības policijas pārstāvim *I.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.Č.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2009.gada 9.aprīļa lēmuma Nr.D57/10-6/1565 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 3.martā Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektore sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-paziņojumu Nr.D57107314754 (turpmāk – protokollēmums) par to, ka transportlīdzeklis Honda, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, novietots stāvēšanai Z.A.Meierovica bulvārī pie 16.nama, Rīgā, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumu" (turpmāk – CSN) 130.punktu, par ko paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (turpmāk – LAPK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 3.punktā.

Ar protokollēmumu transportlīdzekļa vadītājam uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā.

[2] Izskatot *V.Č.* sūdzību par protokollēmumu, Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieks ar 2009.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.D57/10-6/1565 (turpmāk – Lēmums) apstrīdēto protokollēmumu atstāja negrozītu.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Administratīvā atbildība par konkrēto pārkāpumu ir paredzēta LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 3.punktā, kur noteikts, ka par stāvēšanu nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļa sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus), ja ceļam nav nomales uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam Ls 20 apmērā. No šīs tiesību normas izriet, ka nepieciešams konstatēt:

1) vai transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai,

2) vai ir pārkāpti apstāšanās vai stāvēšanas noteikumi.

CSN 1.4.punkts noteic, ka apstāšanās ir transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas nepārsniedz piecas minūtes, ja tā ir nepieciešama pasažieru iekāpšanai transportlīdzeklī vai izkāpšanai no tā, kravas iekraušanai transportlīdzeklī vai izkraušanai no tā, savukārt CSN 1.40.punkts noteic, ka stāvēšana ir transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā, kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā. Lai transportlīdzekli uzskatītu par apstājušos, ir jāpastāv vienlaicīgi diviem

sekojošiem nosacījumiem:

1) automašīna apturēta uz laiku, kas nav ilgāks par piecām minūtēm, un

2) automašīna apturēta pasažieru uzņemšanai vai izlaišanai vai arī automašīna apturēta kravas iekraušanai vai izkraušanai no tās.

Ja iztrūkst kaut viens no šiem nosacījumiem, automašīnu nevar uzskatīt par apstājušos, bet gan par novietotu stāvēšanai. Savukārt, automašīnu var uzskatīt par novietotu stāvēšanai, ja faktiskie apstākļi atbilst vismaz vienam no sekojošiem nosacījumiem:

1) automašīna apturēta, bet tas nav saistīts ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā;

2) automašīna apturēta uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

Abas minētās definīcijas nav pretrunā viena otrai, bet skaidri definē apstāšanās un stāvēšanas robežas, proti, kurā brīdī uzskatāms, ka automašīna novietota stāvēšanai. Lai automašīnu uzskatītu par apstājušos, ir jānotiek darbībai, proti, pasažieru izkāpšanai vai iekāpšanai vai arī kravas izkraušanai vai iekraušanai, taču ja automašīna ir apturēta kaut vai uz vienu minūti, bet tai pat laikā apturēšanas iemesls nav nepieciešamība izlaist vai uzņemt pasažierus vai arī izkraut un iekraut kravu, tad tā ir uzskatāma par automašīnas stāvēšanu.

Pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtajās fotogrāfijās ir redzams, ka netika veikta ne pasažieru iekāpšana transportlīdzeklī vai izkāpšana no tā, ne kravas iekraušana transportlīdzeklī vai izkraušana no tā, transporta līdzeklis fiksēts bez vadītāja klātbūtnes. Tādējādi uzskatāms, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai.

[2.2] CSN 130.punkts noteic, ka transportlīdzekļus atļauts apstādināt un novietot stāvēšanai vienā rindā paralēli brauktuves malai [..]. Kā izriet no protokollēmuma un pārkāpuma vietā uzņemtajām fotogrāfijām, transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* nebija novietots paralēli brauktuves malai, tā brauktuves malai tuvākais sāna elements pārsniedza 0,5 metrus.

Bez tam pārkāpuma vietā uzņemtajās fotogrāfijās ir redzams, ka transportlīdzekli bija iespējams novietot stāvēšanai nepārkāpjot CSN 30.punktu.

[2.3] Par LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas pārkāpumu ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs – Ls 20,00. Tas nozīmē to, ka konstatējot attiecīgo pārkāpumu, iestādei nav nepieciešams vērtēt lietas apstākļus, lai pamatotu konkrēta soda apmēra piemērošanu un pietiek tikai ar pārkāpuma konstatāciju. Tādējādi Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes darbiniekiem nav pienākums vērtēt piemērojamā soda apmēru un veidu, jo likums nosaka tikai vienu soda veidu un apmēru. Tādējādi, ņemot vērā LAPK nosacījumus, izvērtējot piemērojamā soda apmēru ar izdarītā pārkāpuma raksturu, netiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie apstākļi, kā arī citi apstākļi, un tiek vērtēts tikai tas, ka ir izdarīts attiecīgs administratīvais pārkāpums, par ko ir paredzēts administratīvais sods Ls 20, 00 apmērā.

[3] 2009.gada 5.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.Č.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteicējs paskaidro, ka 2009.gada 3.martā bija apturējis (nevis novietojis stāvēšanai) sev piederošo automašīnu Z.A.Meierovica bulvārī pie 16.nama, Rīgā, lai izlaistu pasažieri un palīdzētu aiznest somu līdz restorānam „McDonalds". Atgriežoties atpakaļ, *V.Č.* konstatēja, ka pie automašīnas stāv inspektore, kura neskatoties uz pieteicēja paskaidrojumiem, ka viņš tikai uz divām minūtēm apstājās pasažieru izlaišanai, administratīvi sodīja viņu par pārkāpumu, kas paredzēts 149.^{10} panta ceturtās daļas 3.punktā.

[4] Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvalde (turpmāk arī – atbildētājs) tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumā ietverto prasījumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[5] Uz tiesas sēdi *V.Č.* neieradās, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis.

Tiesa atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt pēc būtības bez pieteicēja klātbūtnes (*lietas 37.lapa*).

Tiesas sēdē atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes pārstāvis sūdzībā ietverto prasījumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, novērtējusi administratīvā procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību kopsakarā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteicēja pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[7.1] 2009.gada 3.martā tika sastādīts protokollēmums *(lietas 25.lapa).*

[7.2] Lietā atrodas notikuma vietu fotokopijas (*lietas 26.-27.lapa*).

[7.3] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšniekam *(lietas 17.lapa).*

[7.4] 2009.gada 9.aprīlī Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieks pieņēma Lēmumu *(lietas 10.-12.lapa).*

[7.5] 2009.gada 5.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu *(lietas 3.lapa).*

[8] Ar Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 149^{10}.panta ceturtās daļas 3.punkta pārkāpumu, proti, par stāvēšanu nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļu sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus).

Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, tostarp, par to, ka pieteicējs 2009.gada 3.martā bija novietojis savu transportlīdzekli Honda, ar valsts numura zīmi */reģistrācijas numurs/*, pie nekustamā īpašuma Z.A.Meierovica bulvārī pie 16.nama, Rīgā.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs bija novietojis automašīnu stāvēšanai vai bija apstājies.

[9] Pieteicējs uzskata, ka konkrētajā gadījumā ir bijusi automašīnas apstāšanās, jo transportlīdzeklis protokollēmuma norādītajā vietā novietots, lai izlaistu pasažierus un pieteicējs palīdzējis pasažieriem aiznest somas līdz restorānam „Mcdonald".

Tiesa norāda, ka saskaņā ar CSN 1.4.punktu apstāšanās ir transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas nepārsniedz piecas minūtes, ja tā ir nepieciešama pasažieru iekāpšanai transportlīdzeklī vai izkāpšanai no tā, kravas iekraušanai transportlīdzeklī vai izkraušanai no tā. Tātad, lai transportlīdzekli uzskatītu par apstājušos, ir jāpastāv *vienlaicīgi* diviem sekojošiem nosacījumiem:

1) automašīna apturēta uz laiku, kas nav ilgāks par piecām minūtēm, un
2) automašīna apturēta pasažieru uzņemšanai vai izlaišanai vai arī automašīna apturēta kravas iekraušanai vai izkraušanai no tās.

Ja iztrūkst kaut viens no šiem nosacījumiem, automašīnu nevar uzskatīt par apstājušos, bet gan par novietotu stāvēšanai. Atbilstoši CSN 1.40.punktam stāvēšana ir transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī

vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā, kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā. Tātad, lai automašīnu uzskatītu par apstājušos, ir jānotiek darbībai, proti, pasažieru izkāpšanai vai iekāpšanai vai arī kravas izkraušanai vai iekraušanai, taču ja automašīna ir apturēta kaut vai uz vienu minūti, bet tai pat laikā apturēšanas iemesls nav nepieciešamība izlaist vai uzņemt pasažierus vai arī izkraut un iekraut kravu, tad tā ir uzskatāma par automašīnas stāvēšanu.

No lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka transportlīdzeklis iespējams apturēts uz laiku, kas nav ilgāks par piecām minūtēm. Ar lietai pievienotajām fotokopijām pierādīts, ka transportlīdzeklis bez vadītāja klātbūtnes protokollēmumā norādītajā vietā atradās no plkst. 18.53 līdz plkst.18.56 (*lietas 26.-27.lapa*).

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai automašīna apturēta pasažieru uzņemšanai vai izlaišanai vai arī automašīna apturēta kravas iekraušanai vai izkraušanai no tās. Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka *V.Č.* paskaidrojumos norādītie apstākļi par pasažieru izlaišanu un kravas izkraušanu neapstiprinās ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem.

CSN 1.4.punktā norādītais izņēmuma gadījums, kad transportlīdzekļa apturēšana nav uzskatāma par stāvēšanu, ir saistīts ar konkrētu aktīvu darbību veikšanu, t.i., pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, vai kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā. No lietai pievienotajām fotokopijām konstatējams, ka transportlīdzeklis Honda, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, ir novietots stāvēšanai, un pie transportlīdzekļa nav konstatējamas aktīvas darbības (*lietas 26.-27.lapa*).

Atbildētājs Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos saista kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tās *ar aktīvu darbību*, t.i., tā kā pārkāpuma laikā un vietā nav fiksēta ne pasažieru iekāpšana vai izkāpšana, ne kravas iekraušana vai izkraušana, ne arī vadītāja klātbūtne, tad nav pamata atzīt, ka notikusi „apstāšanās". Tiesa minētajam piekrīt, jo šī aktīvā darbība ir skatāma un vērtējama kopsakarā ar pašu izkraujamo vai piegādājamo kravu, piemēram, dīvāna piegādes laikā personai tas vispirms ir jāizkrauj, bet pēc tam jāienes dzīvoklī. Ja persona šādas darbības veic 5 minūšu ietvaros, tad ir pamats atzīt, ka notikusi transportlīdzekļa „apstāšanās".

Taču tiesas ieskatā kravas izkraušana vai iekraušana transportlīdzeklī ir saistīta un attiecināma tikai uz tādām kravām, kuru nogādāšana no transportlīdzekļa apturēšanas šim nolūkam atļautā vietā transportlīdzekļa vadītājam ir apgrūtinoša kravas svara, gabarītu vai kādu specifisku īpašību dēļ. Pieteicējs ir norādījis, ka palīdzējis pasažieru somas aiznest līdz restorānam „Mcdonald". Tiesas ieskatā pat lielas ceļojuma somas nav atzīstamas par tik specifisku kravu, lai pieteicējam nebūtu bijis iespējams novietot transportlīdzekli stāvēšanai atļautā vietā un tad veikt piegādi.

Tādējādi tiesa atzīst par pierādītu, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai.

[10] CSN 130.panta pirmais teikums noteic, ka transportlīdzekļus atļauts apstādināt un novietot stāvēšanai vienā rindā paralēli brauktuves malai. Savukārt LAPK 149^{10}.panta ceturtās daļas 3.punkts noteic, ka par stāvēšanu nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļa sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus), ja ceļam nav nomales, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā.

No lietā esošajiem pierādījumiem (protokollēmuma un fotokopijām) tiesa konstatē, ka transportlīdzeklis Honda, ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, 2009.gada 3.martā bija novietots nepietiekami tuvu brauktuves malai (tā, ka attālums no brauktuves malas līdz jebkuram brauktuves malai tuvāko transportlīdzekļa sānu elementam pārsniedz 0,5 metrus). No lietai pievienotajām fotokopijām ir

acīmredzams, ka transportlīdzeklis neatrodas paralēli brauktuves malai, tā aizmugurējie riteņi atrodas aptuveni metru attālumā no ietves malas, tādējādi protokollēmums sastādīts pamatoti.

[11] LAPK 32.panta pirmā daļa noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Vērtējot tiesību normā noteikto naudas soda apmēru, tiesa secina, ka tas ir Ls 20, proti, fiksēts soda apmērs. Iestādei šajā gadījumā netiek piedāvātas nedz vairākas rīcības iespējas, nedz arī piešķirta noteikta rīcības joma. Līdz ar to likumdevējs nav arī piešķīris iestādei tiesības veikt lietderības apsvērumus ar mērķi radīt individuālus lēmumus un Lēmums par administratīvo sodu – naudas sods Ls 20,00 apmērā – pieteicējam ir uzskatāms par obligātu administratīvo aktu, jo piemērojamā tiesību normā noteikts, ka, pastāvot noteiktiem faktiskajiem apstākļiem, izdodams konkrēta satura administratīvais akts.

Likumdevējs, nosakot naudas soda apmēru par šo pārkāpumu, jau ir veicis lietderības apsvērumus. Tiesa nekonstatē, ka šis gadījums būtu uzskatāms par netipisku.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *V.Č.* pieteikumu.

Atstāt negrozītu Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes 2009.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.D57/10-6/1565 (2009.gada 3.marta administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.107314754).

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) A.Juškeviča

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____A.Juškeviča
Rīgā, 2011.gada 4.martā